

For alle, for alltid

mdg

Rogaland MDG
Valgprogram 2023–2027

Intro	3
Klima og natur	5
Næringsutvikling	7
Samferdsel	11
Helse	16
Utdanning og oppvekst	17
Kultur, idrett og frivillige organisasjoner	20
Regional utvikling	23
Innbyggerdialog og demokrati	25
Kontakt	26

Miljøpartiet De Grønne jobber for **gode lokalsamfunn** der mulighetene for å påvirke utformingen av dem er stor. Et **godt lokaldemokrati** er avgjørende for å løse klimakrisen og andre utfordringer som vi møter i fremtiden.

Overgangen fra fossil til grønn fornybar energi, nullutslipps transport og et grønt næringsliv skal bidra til å skape **nye arbeidsplasser** og levende lokalsamfunn i Rogaland.

Rogaland fylkeskommune skal være kommunenes og næringslivets beste samarbeidspartner i det grønne skiftet.

God livskvalitet i en fremtid med store utfordringer er mulig, men da må vi løse natur- og klimakrisen. Rogaland har en **fantastisk natur** som må tas godt vare på. Vi har **matjord** som skal bidra til sunn og god mat til generasjonene som kommer. Rogaland må begrense inngrep i naturen og stoppe nedbygging av matjord.

Matjorden skal dyrkes av bønder som har gode rammevilkår. Det er viktig for å sikre vår matberedskap, og for å øke andelen **økologisk mat**.

MDG er et parti for både naturen og menneskene. Alle må kunne ta del i en fremtid der utslippene går kraftig ned. Derfor må det offentlige bidra til at alle kan **reise miljøvennlig** til jobb og skole. Vi må sørge for at **gode ENØK løsninger** blir billigere og lettere tilgjengelig for alle som ikke har velfylte kontoer.

Vi vil **bygge ned forskjeller** i Rogaland. For mange sliter med å få det til å gå rundt økonomisk.

Det gode liv starter med en **god oppvekst**. Fylkeskommunen har ansvar for de videregående skolene. Læring og livsmestring må gå hånd i hånd i skolen. En **god mental helse** er viktig for å kunne motta læring.

Gode fagfolk i skolen er avgjørende. MDG har stor tillit til lærerne våre og ønsker at lærerne har stor frihet til å utforme sin egen arbeidsdag. Vi må og være en katalysator for å få elever ut i lære i alle sektorer. **Gode lønns- og arbeidsvilkår** er viktig for lærerne, som er en av landets aller viktigste yrkesgrupper.

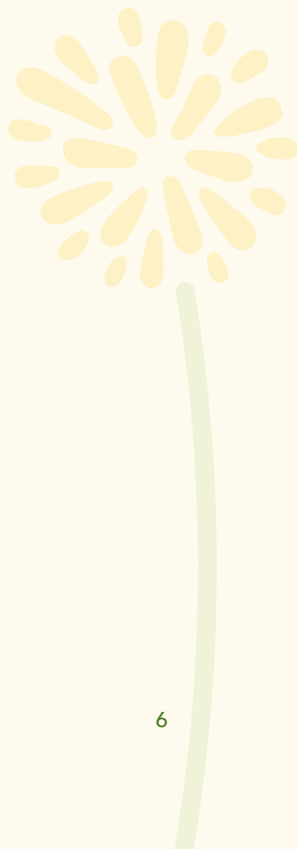
Folk flest har få møtepunkter med fylkeskommunen. Det er viktig for oss å **bringe fylket nærmere deg**. Fylket skal aktivt sørge for at du på en enkel måte kan påvirke beslutninger nær deg. I 2023 finnes det mange verktøy for eksempel digitalt, som kan bidra til et **mer aktivt demokrati**, der du kan påvirke mer.

Tap av natur og artsmangfold skjer med økende tempo – **det må motvirkes**. Vi må redusere biltrafikk og motvirke nedbygging av natur. Vi må bruke ressurser på å tilpasse oss et mer ekstremt vær og havstigning kommer til å kreve en enorm innsats fremover. For MDG er **forebygging** et nøkkelord på alle politiske områder. MDG skal sørge for mindre utslipp og færre ødeleggende naturinngrep. Biltrafikken må reduseres og flere må ta buss, gå eller sykle. Alternativene til bil må bli enda mer attraktive.

Rogaland MDG vil:

- Være Norges fremste fylke på strømsparende tiltak for innbyggerne og det offentlige
- Kreve at konsekvensene for klima og natur vurderes i alle politiske saker
- Ikke akseptere tap av matjord
- Ikke akseptere nye inngrep i naturen eller tap av naturmangfold
- Samle alle kommunene for å utarbeide ambisiøse klimaplaner for å kutte utslipp
- Sørge for at alle fylkeskommunale bygg har moderne energiløsninger som på sikt fører til plusshus standard (produserer mer enn en forbruker av energi)
- Gjøre anlegg for geotermisk energi lettere tilgjengelig for både det offentlige og private. Vi krever en egen forpliktende handlingsplan
- Kreve bærekraftige og klimanøytrale nybygg og rehabiliteringer med høy standard i relevante miljøsertifiseringssystemer

- Kreve klimagassregnskap og livsløpsanalyser for alle rehabiliteringer og nybygg over 1000m² og eksisterende bygg som vurderes revet
- Hele bilparken til fylkeskommunen skal være nullutslippskjøretøy innen 2025
- Klima- og naturkonsekvenser skal vektas tyngre enn i dag ved alle innkjøp til fylkeskommunen innføre forbud mot bruk av sprøytemidler i fylkeskommunen, med unntak av bekjempelse av fremmede arter
- Vente med kantslått av veier til etter blomstringen
- Redusere flyreiser for ansatte og politikere i fylkeskommunen
- Bygging av vindkraft må ikke føre til naturødeleggelser
- Støtte karbonlagringsprosjekter
- Si Ja til vindkraft til havs

Næringslivet må bygge på en bærekraftig ressursforvaltning. Miljøpartiet De Grønne vil bruke fylkeskommunen aktivt for å fremme et grønt, **mangfoldig, innovativt** og **inkluderende** næringsliv i Rogaland.

En aktiv bærekraftig politikk er med på å skape flere arbeidsplasser.

Det er i Rogaland nøkkelen til fremtidens arbeidsliv ligger. Da må det offentlige bidra til en positiv utvikling som gir **flere arbeidsplasser** og som ikke bygger ned natur eller bidrar til store klimautslipp.

Rogaland fylkeskommune skal ta initiativ til flere møteplasser mellom næringsliv, politikere og administrasjon. En tett dialog er med på å nå våre felles mål raskere. Fylket må bruke innkjøpsmakt for å bidra til lokal næringsutvikling. **Gode og trygge arbeidsmiljø** er en forutsetning for et godt næringsliv. Alle arbeidstakere skal jobbe i et arbeidsmiljø der en blir sett og der det er trygt å si ifra om uønskede hendelser. Fylket skal aktivt motarbeide sosial dumping og sort økonomi.

Rogaland MDG vil:

Klima

- At fylkeskommunen skal være en krevende innkjøper av varer og tjenester som stiller tydelige krav om bærekraft
- At fylkeskommunen skal være en god samarbeidspartner for partene i arbeidslivet og ta initiativ til forpliktende avtaler som fremmer flere arbeidsplasser og grønn omstilling

- At fylkeskommunen skal legge til rette for økt fornybarproduksjon som er en forutsetning for et sunt fremtidsrettet næringsliv
- Kjempe mot all form for arbeidslivskriminalitet og svart økonomi
- Fremme et godt arbeidsmiljø
- Bidra til flere treffplasser for oppstartsbedrifter og mellom bedriftene og fylket
- Tilby relevante møteplasser for å fremme regionalt samarbeid
- Fremme innovative løsninger og fremtidsrettede næringer som bygger opp under sirkulærøkonomi, arealnøytralitet og utviklingen til et bærekraftig næringsliv i lavutslippssamfunnet
- Samarbeide med kommuner, næringsliv og organisasjoner og stimulere til og støtte reparasjonsverksteder, gjenbruk og reparasjon av tekstiler, byttedager, deleordninger, nabolagsdyrking, mv

Mat

- Bidra til økt lokal og bærekraftig forproduksjon
- Ha et tett samarbeid med landbruksorganisasjonene
- Vedta politikk som bidrar til flere økologiske gårdsbruk i fylket
- Prioritere lokalprodusert og /eller økologisk mat i offentlige innkjøp
- Gi støtte til urbant landbruk og andelslandbruk, både med midler, men og med dialog og fagkompetanse
- Bidra til en bedre økonomi i landbruket blant annet ved at gode ENØK tiltak blir billigere for bonden.
- Minimere bruken av giftige sprøytemidler, bedre dyrevelferden og fremme ikke-intensivt jordbruk som er tuftet på bærekraft

For alle, for alltid

mdg

- Utarbeide en egen fylkeskommunal klimaplan for landbruket sammen med næringen selv. Planen skal ha en egen tiltaksdel.
- Ha en nullvisjon for nedbygging av matjord
- Bidra til økt fokus på dyrevern, både når det gjelder produksjonsdyr og kjæledyr
- Gi støtte til økt biogassproduksjon
- Fremme sesongbaserte, økologiske og vegetariske alternativer i kantiner

Reiseliv

- Vedta at all vekst i turisme skal være bærekraftig og ikke bidra til naturødeleggelser
- Jobbe for Preikestolen nasjonalpark
- Bidra til at all transport av turister skal skje med nullutslipps transportmidler innen 2030
- Fremme bærekraftig lokal turisme
- Kreve forbud mot helikopterturisme
- Fremme innovasjon som kan bidra til færre klimautslipp, som for eksempel fossilfri transport på sjøen

Samferdsel

Transport er en stor kilde til klimagassutslipp og naturinngrep. Framtidens transportsystem må i mye mindre grad være basert på bilkjøring. Derfor må vi **slutte med veiprojekt** som øker kapasiteten og som tar verdifullt areal. Det strider mot arealnøytralitet, som er viktig og fremtidsrettet.

Kollektivtrafikken er viktig for de aller fleste. Derfor må bussveien prioriteres, og fremdriften må opp! Mer gods må fraktes via sjøveien. Det er og viktig at innbyggerne har tillit til transportsystemene. **Lav pris, høy punktlighet** og et **rutetilbud tilpasset innbyggernes behov** er essensielt.

Fylket må bruke mer midler på å bygge ut **sykkelveinettet**. Det skal være trygt og effektivt å sykle i hele Rogaland. Hele året.

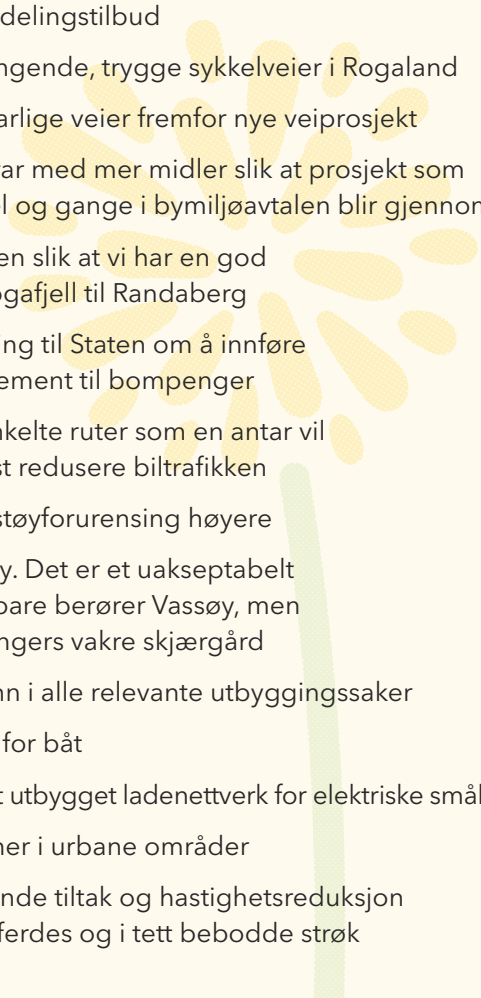
I våre urbane områder må vi bidra til at **mikromobilitet** og **bildelingsordninger** reduserer bruk av bil.

Rogaland MDG vil:

- Innføre søskenmoderasjon på ungdomsbillett
- Innføre belønningsordninger for å kjøre kollektivtransport i samarbeid med næringslivet. For eksempel etter modell av Better Points Birmingham. [jf. www.betterpoints.ltd]
- Utrede muligheten for å reise med buss og båt med bankkort slik at det bli enklere og mer tilgjengelig å reise kollektivt
- Kreve nullutslippsbusser på Nord-Jæren så fort som praktisk mulig

- Utrede skinnegående kollektivsystem for Nord-Jæren som kan supplere Tog og bussveien og som kan frakte folk til UIS og nye SUS.
- Gjenåpne Ålgårdbanen
- Støtte innovasjon som kan bidra til utslippsfrie transportløsninger
- Etablere flere stoppesteder for tog mellom Stavanger og Ganddal
- Øke busstilbudet i bydeler som Storhaug, Våland, Hundvåg i Stavanger
- Nærsoner på inntil 3 kilometer skal maks koste 10 kroner
- Alle kollektivbilletter skal reduseres med 30% i vintersesongen for å gjøre kollektivtransport mer attraktivt
- Ta kommunepolitikerne med på råd om rutetilbud
- Bidra til en god ladestruktur for el-bil og el-lastebil i fylket

-
- Legge til rette for omlastings-sentraler nær urbane strøk der varer skal fraktes utslippsfritt til sentrum
 - Støtte et mangfoldig bildelingstilbud
 - Bygge flere sammenhengende, trygge sykkelveier i Rogaland
 - Prioritere rassikring av farlige veier fremfor nye veiprojekt
 - Jobbe for at Staten bidrar med mer midler slik at prosjekt som fremmer kollektiv, sykkel og gange i bymiljøavtalen blir gjennomført
 - Forlenge sykkelstamveien slik at vi har en god sykkelforbindelse fra Bogafjell til Randaberg
 - Sende en klar oppfordring til Staten om å innføre veipricing som et supplement til bompenger
 - Innføre gratisbuss på enkelte ruter som en antar vil kunne bidra til å kraftigst redusere biltrafikken
 - Prioritere reduksjon av støyforurensing høyere
 - Jobbe mot bro til Vassøy. Det er et uakseptabelt naturinngrep som ikke bare berører Vassøy, men også andre øyer i Stavangers vakre skjærgård
 - Ha sykkelkompetanse inn i alle relevante utbyggingssaker
 - Fremme deleordninger for båt
 - Legge til rette for et godt utbygget ladenettverk for elektriske småbåter
 - Etablere utslippsfrie soner i urbane områder
 - Jobbe for trafikkdempende tiltak og hastighetsreduksjon i nærheten av der barn ferdes og i tett bebodde strøk
 - Gratis el-ferje til Vassøy

- Jobbe for å få tillatt "sving til høyre ved rødt" i alle lyskryss hvor lys ikke reguleres av fotgjengerfelt.
- Jobbe for høykvalitets løsninger for persontrafikk på Nord-Jæren
- Videreutvikle delebilordninger slik at det blir tilgjengelig for flest mulig i Rogaland.
- Gjøre relevante kjøretøy i fylkeskommunen tilgjengelig i en delebilordning.
- Sikre bygging av dobbeltspor mellom Sandnes-Nærbø straks den er ferdig regulert og få på plass eit spleiselag for planarbeidet Nærbø-Eigersund etter modellen for Sandnes-Nærbø.
- Ta initiativ ovenfor samferdselsdepartementet for å utvide rutetilbudet på Jærbanen med lokaltog helt til Moi, inkludert gjenåpning av stasjonene på Helleland og Ualand.
- Kraftig styrking av bysykkelordningen med flere stativer og sykler
- Satse aktivt på nye transportteknologier i distriktene, som Hent-Meg-Buss. Gjøre prøveprosjekt med månedsbillett til 500 kroner for hele fylket

Bymiljøpakken (BMP) finansierer regionens store samferdselsprosjekter og er basert på byvekstavtalen. Miljøpartiet De Grønne ønsker å reforhandle avtalen, og vil

- Løfte kollektiv- og sykkelsatsingen ved å endre fordelingsnøkkel mellom kollektiv/vegprosjekter fra 70/30 til 90/10
- Erstatte nullvekstmålet med et mål om minst 30% trafikkreduksjon inkludert gjennomgangstrafikken innen utgangen av pakkens avtaletid (2033)
- Øke belønningsmidler tilsvarende
- Innføre rushtidsavgift som verktøy for å regulere biltrafikken ned
- Endre timesregelen mellom BMP og Ryfast som bare tilgodeser Ryfast med stor trafikkøkning som konsekvens
- Redusere E39-prosjekt Osli-Ålgård til 1-løps lang tunnel for langdistansetrafikken forbi Ålgård
- Skrote Randaberg-delen av transportkorridor vest
- Nedskalere E39 Smiene-Harestad til maks 2/3 felts standard med fartsgrense 80 km/t
- Innføre gjennomsnittsmåling i Eiganestunnelen i begge retninger for å øke trafikksikkerheten og redusere kødanning ved Tasta
- Opprettholde den gode framdriften i ferdigstilling av bussveien korridor 1
- Revidere de andre korridorer for å redusere arealtap og utbyggingspress i områder der det ikke er hensiktsmessig
- Fortsatt jobbe for konvertering av bussveien til bane

Den viktigste helsepolitikken skjer utenfor helsevesenet. Å legge til rette for friluftsopplevelser, idrett, sunn mat, samt å legge til rette for at innbyggerne går og sykler mer gir gode gevinster. For MDG er økt satsing på **helsefremmende** og **forebyggende** arbeid viktig. Et godt helsetilbud i hele fylket er viktig.

Rogaland MDG vil:

- Vurdere alle fylkeskommunale vedtak opp mot positiv effekt i folkehelse
- Ha sunne matalternativer i fylkeskommunale institusjoner, og styrke tilgangen på vegetarisk mat
- Styrke partnerskapsmodellen for folkehelse i Rogaland
- Trappe opp den forebyggende psykiske helsetjenesten, spesielt rettet mot ungdom
- Styrke vern og bevaring av friluftsområder og nasjonalparker som et viktig tilskudd til rekreasjon i arealplanlegging
- Bygge flere sammenhengende sykkelveier som gjør det enklere og tryggere å sykle
- Bruke midler i større grad rettet mot tiltak som bedrer luftkvalitet
- Bidra til en økt digitalisering av helsetjenester
- Jobbe for flere menn i helsesektoren.
- Opprettholde en god desentralisert tannlegestruktur i fylket
- Jobbe for medisinstudenter ved UiS

For Miljøpartiet De Grønne går **læring** og **livsmestring** hånd i hånd. Våre videregående skoler skal bidra til at ungdommene møter samfunnet med en god psykisk helse og gode kunnskaper.

Vi har **dyktige ansatte** som bidrar til at Rogaland har en svært høy andel elever som fullfører videregående skole. Det er for mange lærere som slutter og forlater yrket. Dette må vi motvirke. Det gjør vi ved å sørge for å gi lærerne gode arbeidsforhold, attraktiv lønn, og ikke minst ved å gi dem tillit.

Rogaland MDG vil:

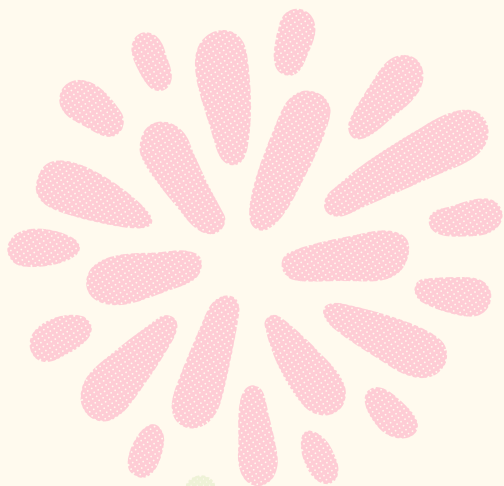
- Gi større mulighet for individuell tilpasning med kombinasjon av praktiske og teoretiske fag
- Innføre velferdsobligasjoner til bedrifter som utmerker seg med å ta inn lærlinger
- Sørge for at tilbudet innen yrkesfag reflekterer utviklingen inn i et jobbmarked i rask endring mot flere grønne jobber
- Tilby gode møteplasser mellom elever, skoler og næringslivet
- Bedre ordninger for tilrettelagt læretid.
- Gi mulighet og finansiering til å delta i kortere utvekslingsprogram med partnerskoler i andre land
- Prioritere trivsel og det sosiale arbeidet i de videregående skolene, samt styrke sosiallærer og skolehelsetjenesten
- Styrke Ungt entreprenørskap

For alle, for alltid

mdg

- Sikre nødvendig tilgang på tolker for døve i fylkets videregående skoler
- Styrke rådgivningstjenesten
- Sikre at lærerne i videregående skole får tid og rom til å være lærere og medmennesker, og ikke saksbehandlere
- Viktig å gi læreren tillit gjennom stor grad av metodefrihet
- Sikre at nyutdannede lærere får en god mentorordning, og at lærerne får gode muligheter til kurs og videreutdanning
- Sikre at alle skoler kan tilby sunn gratis skolemat
- Støtte opplysnings- og holdningsarbeid rundt MeToo-problematikken i videregående skoler

- Frafall av både unge og eldre lærere er et problem Miljøpartiet De Grønne vil til livs. Gjennom målrettede livsfasetiltak og mentorordninger vil vi bidra til at lærere ønsker å stå lengre i yrket sitt
- Mangel på læreplasser er en utfordring Miljøpartiet De Grønne tar på alvor. Fylkeskommunen skal selv være forbilde som lærebedrift. Gjennom innkjøpsordninger som setter krav om læreplasser til leverandører vil vi at fylkeskommunen bidrar til etablering av flere styrke erfaringsutveksling og kompetansepåfyll av høy kvalitet for lærerne i den videregående skolen, som for eksempel under planleggingsdager
- Alle skal ha en fin russefeiring uten ekskludering og kjøpepress. Fylkeskommunen skal ta et ansvar for å legge til rette for alternative arenaer for russefeiring, gjerne på rulling mellom de ulike skolene
- Motvirke at lærerne får mer og mer bundet tid
- Sikre at alle skoler har lett tilgang på skolepsykolog og helsesykepleier
- Styrke det rusforebyggende arbeidet i den videregående skolen
- Flere yrkesgrupper må inn i skolene for å forebygge psykisk uhelse
- Sette i gang hospiteringsordninger der lærere kan få hospitering ved andre skoler

Kultur, idrett og frivillige organisasjoner

Et **mangfoldig** kulturtilbud og kulturuttrykk er det som skaper vår identitet, og er helt essensielt for et samfunn.

For MDG er det viktig at kultur er **tilgjengelig** for alle aldersgrupper og i hele fylket, da må fylkeskommunen bidra. Kunst og kultur er avgjørende for menneskers livslykke og må aldri ofres i tider med trang økonomi.

Idretten binder sammen folk i alle aldersgrupper i et felleskap som er viktig for folkehelsen. Breddeidretten skal ha gode vilkår, derfor er gode møteplasser mellom fylket og idretten viktig.

Frivillige organisasjoner er viktig for Rogaland. Fylket skal være organisasjonslivets gode støttespiller. At innbyggere **frivillig** stiller opp for å gjøre livet bedre for andre er et stort gode. Frivillighetens plass skal styrkes ved å bidra med midler, kunnskap og å legge til rette for gode møteplasser.

Rogaland er et **friluftslivsfylke**. Vi ønsker å bidra til at enda flere blir glad i naturen vår. Derfor ønsker vi at det skal utarbeides tiltak for å transportere folk til ulike friluftsområder på en lett tilgjengelig og miljøvennlig måte, også med mål om å redusere privatbilisme.

Dyr har en egen verdi og for MDG er det svært viktig at fylket støtter det viktige arbeidet som flere dyrevernorganisasjoner gjør.

Rogaland MDG vil:

- Bidra til å realisere Akropolis-visjonen og jobbe for en stor andel statlig finansiering
- Sikre et godt og bredt kulturtilbud sammen med aktørene

- Styrke den kulturelle skolesekken
- Stille offentlige lokaler til disposisjon som atelier, fellesverksteder, øvingsrom, konsertlokaler og lydstudioer
- Øke andelen av kunst i det offentlige rom ved å sette av minimum 1% av byggekostnadene i fylkeskommunale byggeprosjekt til kunstformål
- Verne om ytringsfriheten og være et fylke som gir beskyttelse for forfulgte kunstnere fra andre land
- Støtte miljøvennlige alternativer til kunstgress ved utbygging av utendørs idretts- og aktivitetsanlegg. Gummigranulat må fjernes
- Idretten skal være rimelig og tilgjengelig for alle samt en rusfri sone
- Støtte delingsøkonomi og tiltak som fremmer tilgang på utstyr innen friluftsliv og idrett, som f.eks. Frilager
- Sørge for at idretts- og kulturfeltet blir aktive deltakere i klima- og miljøarbeidet
- Støtte friluftslivsprosjekt som sanseskog og sansehage
- Samarbeide med frivillige organisasjoner i skolen
- Støtte frivillige organisasjoners innsats for naturen og naturmangfoldet
- Opprette en støtteordning for organisasjoner som jobber for dyrevern.
- Opprette bildelingsordning for frivillige organisasjoner med elektriske 9-setere
- Kombinere billett til kulturopplevelser som teater, kino, konserter med Kolumbus-billett for miljøvennlig transport til og fra kulturopplevelsen

Stø kurs mot en **bærekraftig fremtid** er viktig i hele Rogaland. Vi ønsker god sysselsetting, gode offentlige tilbud og tilfredse innbyggere i fremtiden. Da må den politiske kursen endres.

Matjorda er under press i Rogaland. Det tillates alt for ofte nedbygging av verdifull jord. At vi kan **dyrke egen mat** på egen jord er en nøkkelfaktor i landets beredskap. Vi må snu utviklingen og legge mer til rette for lokalprodusert mat. Da må fylket bidra til et tett samarbeid med landbruket.

Rogaland har en **unik natur** som er attraktiv. Den må tas vare på, og derfor skal vi være svært restriktive med hyttebygging og andre inngrep. Strandsonevernet må håndheves strengt for å sikre artsmangfoldet langs kysten og allmennhetens tilgang til sjø og vann.

Rogaland består av små og store steder, hvert med sitt særpreg og historie. Vi ønsker å ta vare på dette for å skape levende og attraktive lokalsamfunn som er gode å bo i, å jobbe i og besøke. Gode lokalsamfunn med gode bokvaliteter er viktig, derfor ønsker vi ikke ensartede utbygginger. Vi ønsker varierte småsamfunn der næringsområder også inkluderer boliger og nødvendige tilbud til innbyggerne. Å bo nær butikken, barnehagen og fritidstilbud gir et mindre transportbehov og legger grunnlag for samfunn med nær kontakt mellom innbyggere.

Rogaland MDG vil:

- Vedta arealnøytralitet som et førende prinsipp.
- Legge til rette for at klynger og småsamfunn har alt de trenger i hverdagen innen kort avstand

- Forbedre kollektivtilbudet mellom klynger og småsamfunn
- Unngå rene næringsområder og 'sovebyer'
- Utvikle sterke lokalsamfunn istedenfor 'et stort felles bo- og arbeidsmarked'
- Utvikle gode flerfunksjonelle kollektivknutepunkt
- Stimulere til at mer transport flyttes over på sjø og skinner
- Stanse nedbyggingen av matjord og viktige naturområder
- Ikke tillate nydyrking av myr i Rogaland
- Jobbe for etablering av flere verneområder i fylket, for landskap, naturmangfold på land og i havet eksempelvis med nasjonalparker i Frafjordheiene og ved Preikestolen
- Verne om allemannsretten og prinsippet om at ferdsel i utmark skal være gratis
- Ta bedre vare på kulturminner, kulturmiljø og landskap
- Prioritere restaurering og gjenbruk av gamle bygg framfor riving og nybygg
- Arbeide for at eiere og forvaltere av eldre bygg, fartøy, kulturlandskap eller andre kulturminner har tilgang på god informasjon, rådgivingstjenester og økonomiske støtteordninger til bevaring
- Arbeide for at eiere av gamle hus har tilgang på informasjon og støtteordninger for gode klimatiltak
- Styrke miljøovervåkingen av kulturmiljø
- Peke ut flere områder i Rogaland som verneverdig i tråd med Norges internasjonale forpliktelser til å verne og bevare 30 prosent av hav- og landområder innen 2030 i tråd med naturavtalen inngått i Montreal.
- Restaurere 30% ødelagt natur innen 2030 i tråd med naturavtalen inngått i Montreal

Nærhet og **aktiv deltagelse** er viktig for MDG. Fylket skal komme tettere på deg som innbygger.

Du skal ha tilgang til **gode offentlige tilbud** nær deg og ha mulighet for å kunne **påvirke utformingen** av dem. Fylkeskommunen har et ansvar for at innbyggere enkelt kan **bidra** i relevante saker.

Det skal ikke stenges noen venterom for hurtigbåter før det har vært dialog med passasjerene for å ta et konkret eksempel.

Åpenhet er avgjørende for tillit til demokratiet. MDG skal være en pådriver for at alle politiske prosesser skal tåle et offentlig lys. Vår fylkestingsgruppe er åpen om penger, verv og hvem vi snakker med. Vi ønsker **lobbyregister** på alle forvaltningsnivå.

Rogaland skal:

- Utarbeide en konkret handlingsplan for at innbyggere kan bli kontaktet digitalt for å bli gitt muligheten for innspill på de fleste saksområdene
- I større grad gjøre fylkeskommunale vedtak kjent gjennom ulike digitale plattformer
- Jobbe aktivt for at fylkespolitikken består av folkevalgte fra begge kjønn, alle aldersgrupper og yrkesgrupper
- Melde Rogaland Fylkeskommune inn i Mayors for Peace
- Alle honorar og utbetalinger til politikere skal være lett tilgjengelig for offentligheten

- Det skal være enkelt å varsle om kritikkverdige forhold i fylkeskommunen, både for folkevalgte og ansatte
- En god debatt og respekt mellom folkevalgte er viktig. MeToo skal være et tema under folkevalgt opplæringen.
- Jobbe for 16 åring stemmerett og ønsker at Rogaland kan bli et forsøksfylke
- Ha en aktiv språkpolitikk med mål om å øke andelen av nynorskelever i fylket
- Aktivt søke samarbeid med andre fylker, og regioner i andre land for erfaringsutveksling om demokratiutvikling

Kontakt

Richard Samslått

fylkesleder
tlf 402 24 446

Alexander Rügert-Raustein

gruppeleder på fylkestinget
tlf 480 43 535

Eva Berge

fylkessekretær
tlf 984 20 870

Lokallag

Egersund

Richard W. Samslått
tlf 40224446
richard.w.samslatt@gmail.com

Gjesdal

Bertha Louise Ålgård
tlf 97616485
bl.algard@gmail.com

Haugesund

Frank Hendrikse
tlf 90030957
haugesund@mdg.no

Hjelmeland

Morten Hetland
tlf 45436905
hjelmeland@mdg.no

Hå

Eva Berge
tlf 98420870
rogaland@mdg.no

Klepp

Dina Friestad
tlf 41502979
dinafriestad@yahoo.no

Karmøy

Nils W. Krogh
tlf 90050815
nilswkrog@gmail.com

Randaberg

Alexander R- Raustein
tlf 48043535
randaberg@mdg.no

Sandnes

Hege Karin Omdal
tlf 92831334
sandnes@mdg.no

Sola

Jan-Erik Timm
tlf 92862148
sola@mdg.no

Stavanger

Dag-Andre Kvernstrøm
tlf 93488298
stavanger@mdg.no

Strand

Sofie Hansen Vatland
tlf 97659600
sofie2123@hotmail.com

Suldal

Jens Marcussen
tlf 94394413
suldal@mdg.no

Time

Jon Torger H. Salte
tlf 98416231
time@mdg.no

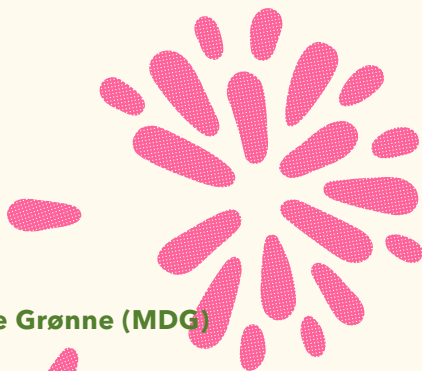
Tysvær

Ragnar Tonjer
tlf 98802300
tysvar@mdg.no

Vindafjord

Olav Meyer Torstveit
tlf 41394561
olavmt@gmail.com

Finner du ikke kommunen din? Miljøpartiet De Grønne har ikke lokallag i alle kommunene i Rogaland – enda! For å komme i kontakt med medlemmar og engasjerte i en av kommunane som mangler, ta kontakt med fylkeslaget: rogaland@mdg.no

Miljøpartiet De Grønne (MDG)

Det grønne huset
Nygata 15, 4006 Stavanger

rogaland@mdg.no